HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

7 iunie 2007 *

În cauza C-50/06,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 31 ianuarie 2006,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de doamna M. Condou-Durande și de domnul R. Troosters, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Regatului Țărilor de Jos, reprezentat de doamna H. G. Sevenster și de domnul M. de Grave, în calitate de agenți,

pârât,

* Limba de procedură: olandeza.

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul A. Rosas (raportor), președinte de cameră, domnii J. Klučka și J. N. Cunha Rodrigues, doamna P. Lindh și domnul A. Arabadjiev, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea formulată, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, prin faptul că nu aplică cetățenilor Uniunii Directiva 64/221/CEE a Consiliului din 25 februarie 1964 privind coordonarea măsurilor speciale referitoare la circulația și șederea străinilor, justificate de motive de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică (JO 1964, 56, p. 850), ci le aplică acestora legislația generală privind

străinii, care permite stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare, Regatul Țărilor de Jos nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul acestei directive.

Cadrul juridic

Dreptul comunitar

2 Articolul 18 alineatul (1) CE prevede că orice cetățean al Uniunii are dreptul de liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, sub rezerva limitărilor și a condițiilor prevăzute de Tratatul CE și de dispozițiile adoptate în vederea aplicării acestuia.

3 Directiva 64/221 are în vedere, conform articolului 1, resortisanții unui stat membru care locuiesc sau se deplasează într-un alt stat membru al Comunității, fie în vederea exercitării unei activități salariate sau independente, fie în calitate de beneficiari ai unor servicii. Dispozițiile acestei directive se aplică de asemenea soțului/soției și membrilor familiei unui astfel de resortisant, în măsura în care aceștia îndeplinesc condițiile prevăzute în regulamentele și directivele adoptate în acest domeniu în aplicarea tratatului.

4 Directiva 64/221 privește, conform articolului 2, măsurile referitoare la intrarea pe teritoriu, la eliberarea sau reînnoirea permisului de ședere sau la expulzarea din teritoriu, măsuri care sunt luate de statele membre din motive de ordine publică, de siguranță publică sau de sănătate publică.

5 Conform articolului 3 alineatele (1) și (2) din această directivă:

„(1) Măsurile de ordine publică sau de siguranță publică trebuie să se întemeieze exclusiv pe comportamentul personal al individului care face obiectul acestora.

(2) Simpla existență a unor condamnări penale nu poate constitui în mod automat temei pentru luarea acestor măsuri." [traducere neoficială]

6 Conform articolului 8 din Directiva 64/221, persoana în cauză trebuie să poată introduce împotriva deciziei de acordare a intrării, de refuzare a eliberării sau de refuzare a reînnoirii permisului de ședere sau împotriva deciziei de expulzare din teritoriu acțiunile pe care le pot introduce resortisanții statului respectiv împotriva actelor administrative.

7 Articolul 9 din aceeași directivă are ca obiect asigurarea unei garanții procedurale minime resortisanților statelor membre cărora li s-a refuzat eliberarea sau reînnoirea unui permis de ședere sau care fac obiectul unei decizii de expulzare din teritoriu.

Reglementarea națională

8 Articolul 1 din Legea privind străinii (Vreemdelingenwet) din 23 noiembrie 2000 (Stb. 2000, nr. 495) prevede:

„În sensul acestei legi și al dispozițiilor care se întemeiază pe aceasta, se înțelege prin:

[...]

e) Resortisanți comunitari

1. resortisanții statelor membre ale Uniunii Europene care, în temeiul Tratatului de instituire a Comunității Europene, sunt autorizați să intre și să locuiască pe teritoriul unui alt stat membru;

2. membrii familiei persoanelor citate la punctul 1 care dețin cetățenia unui stat terț și care, în urma unei decizii luate în aplicarea Tratatului de instituire a Comunității Europene, sunt autorizați să intre și să locuiască pe teritoriul unui stat membru;

[...]

m) Străin:

orice persoană care nu deține cetățenia olandeză și care, în temeiul legii, nu poate beneficia de tratamentul acordat unui olandez."

9 Articolul 8 litera e) din aceeași lege prevede că străinul nu locuiește în mod legal în Țările de Jos în calitate de resortisant comunitar decât în măsura în care șederea sa este întemeiată pe o regulă adoptată în temeiul Tratatului CE sau al Acordului privind Spațiul Economic European din 2 mai 1992 (JO 1994, L 1, p. 3).

10 Articolul 63 din Legea privind străinii prevede că străinul care nu locuiește în mod legal în Țările de Jos și care nu a părăsit din proprie inițiativă această țară în termenul stabilit prin această lege poate fi expulzat în temeiul articolului 27 alineatul 1 litera b) sau al articolului 45 alineatul 1 litera b) din legea menționată.

11 Conform articolului 67 din aceeași lege:

„1. Un străin poate fi declarat indezirabil de către ministrul nostru:

a) dacă nu locuiește în mod legal în Țările de Jos și a săvârșit în mod repetat fapte care se pedepsesc în temeiul prezentei legi;

b) dacă a fost condamnat printr-o hotărâre rămasă definitivă pentru infracțiuni care pot atrage aplicarea unei pedepse cu închisoarea de cel puțin trei ani sau dacă a fost luată împotriva sa o măsură precum cea prevăzută la articolul 37a din Wetboek van Strafrecht;

c) dacă reprezintă un pericol pentru ordinea publică sau securitatea națională și dacă nu locuiește în mod legal în Țările de Jos în sensul articolului 8 literele a)-e) sau l);

d) în temeiul unui tratat sau

e) în interesul relațiilor internaționale ale Țărilor de Jos.

[...]

3. Prin derogare de la articolul 8, străinul declarat indezirabil nu poate locui în mod legal [în Țările de Jos]."

12 Acest articol reia, în esență, articolul 21 din Legea privind străinii din 1965 la care Comisia face referire în cadrul cererii.

13 Articolul 1:5 alineatul 1 din Decretul privind străinii (Vreemdelingenbesluit) din 23 noiembrie 2000 (Stb. 2000, nr. 497) are următorul cuprins:

„În ceea ce privește o decizie adoptată ca urmare a unei plângeri sau a unei acțiuni administrative, ministrul nostru va solicita avizul Comitetului de avize pentru cauzele privind străinii [...], dacă prin decizia atacată se refuză accesul pe teritoriul Țărilor de Jos unui resortisant comunitar sau dacă se constată că un resortisant comunitar nu locuiește în mod legal în această țară în sensul articolului 8 litera e) din lege sau dacă se pune capăt acestei șederi legale pentru motive legate de pericolul pentru ordinea publică, siguranța publică sau sănătatea publică în sensul Directivei 64/221 [...]"

14 Articolul 8:13 din acest decret prevede:

„1. Expulzarea unui resortisant comunitar nu se va efectua atât timp cât nu s-a dovedit că persoana nu are drept de ședere sau că dreptul său de ședere a expirat.

2. Străinul care este resortisant al unuia dintre statele contractante la Tratatul de instituire a Comunității Europene sau la Acordul privind Spațiul Economic European – sau membrii familiei acestuia – și care nu beneficiază de drept de ședere în calitate de resortisant comunitar sau al cărui drept de ședere a expirat nu este expulzat decât după ce i s-a acordat un termen de cel puțin patru săptămâni pentru a pleca în altă țară decât Țările de Jos, în care accesul îi este garantat.

3. Expulzarea străinului menționat la alineatul 2 nu se poate efectua atât timp cât nu s-a luat o decizie privind plângerea introdusă, în termenul prevăzut, împotriva unei decizii în sensul alineatului 2.

4. În cazurile urgente se poate deroga de la alineatele 2 și 3."

15 Punctul B10/7.3.2 din Circulara privind străinii (Vreemdelingencirculaire, Stcrt. 2000, nr. 64, p. 17) prevede că resortisanții Uniunii, precum și membrii familiilor acestora care locuiesc în mod legal în Țările de Jos nu pot fi expulzați decât de către ministru (articolul 63 alineatul 2 din Legea privind străinii). În această privință, trebuie să se țină seama de garanțiile prevăzute la articolele 1:5 și 8:13 din Decretul privind străinii. În schimb, în ceea ce privește resortisanții și membrii familiilor acestora care nu locuiesc sau nu mai locuiesc în mod legal în această țară potrivit dreptului comunitar sau oricărei alte norme, trebuie să se aplice, în conformitate cu punctul B10/7.3.1 din această circulară, normele generale privind plecarea și expulzarea, și anume articolele 61-65 din Legea privind străinii.

16 Legea privind străinii, Decretul privind străinii și Circulara privind străinii au intrat în vigoare la 1 aprilie 2001.

Procedura precontencioasă

17 Mai mulți cetățeni ai Uniunii care au fost condamnați la pedepse cu închisoarea în Țările de Jos au adresat Comisiei plângeri cu privire la măsurile luate împotriva lor de către autoritățile olandeze prin care au fost declarați indezirabili pentru motive de ordine publică. În urma analizării acestor plângeri, Comisia a conchis că legislația generală olandeză privind străinii, aplicabilă și resortisanților altor state membre, nu ar fi conformă Directivei 64/221 în ceea ce îi privește pe cetățenii Uniunii, în măsura în care ar permite stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare din teritoriu. Prin urmare, la 19 decembrie 2002, Comisia a adresat Regatului Țărilor de Jos o scrisoare de punere în întârziere, invitându-l să își prezinte observațiile.

18 În răspunsul din 6 martie 2003, guvernul olandez contestă motivul invocat de Comisie. Cetățenii Uniunii care nu beneficiază de drept de ședere în temeiul dispozițiilor comunitare nu ar fi cuprinși în domeniul de aplicare al Directivei 64/221. Într-o asemenea ipoteză, acestora le-ar fi aplicabile dispozițiile naționale. Acesta ar fi cazul în special atunci când este vorba despre resortisanți ai altor state membre care nu fac dovada naționalității lor pe baza unui pașaport sau a unei cărți de identitate valabile. Aceeași ar fi situația resortisanților altor state membre care, precum reclamanții, au primit prestații de la asistența publică în Țările de Jos, această împrejurare determinând în mod automat pierderea dreptului de ședere.

19 În plus, guvernul olandez susține că autoritățile naționale nu au obligația să expulzeze străinii care au făcut obiectul unei condamnări penale, dar că acestea dispun de o putere de apreciere care le permite compararea diferitelor interese în discuție. Situația familială a persoanei în cauză ar fi examinată înainte de a se emite decretul de expulzare.

20 Întrucât acest răspuns nu a fost convingător, la 9 iulie 2004, Comisia a adresat un aviz motivat Regatului Țărilor de Jos, reiterând motivul expus în scrisoarea de punere în întârziere și invitând autoritățile olandeze să ia măsurile necesare pentru a se conforma avizului în termen de două luni de la data notificării acestuia.

21 Întrucât, în răspunsul din 24 septembrie 2004 la avizul motivat, guvernul olandez și-a menținut, în esență, poziția anterioară, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Cu privire la acțiune

Cu privire la admisibilitate

22 În memoriul în apărare, Regatul Țărilor de Jos ridică o excepție de inadmisibilitate întemeiată pe extinderea obiectului acțiunii.

23 În opinia guvernului olandez, Comisia, în scrisoarea de punere în întârziere din 19 decembrie 2002 și în avizul motivat din 9 iulie 2004, îl critică numai pentru faptul că nu aplică cetățenilor Uniunii dispozițiile Directivei 64/221, ci o legislație generală privind străinii care permite stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare. În schimb, în cererea formulată, Comisia susține într-un mod general că această legislație nu este conformă dreptului comunitar pentru motivul că aceasta nu diferențiază între, pe de o parte, străini în general și, pe de altă parte, resortisanții celorlalte state membre. În plus, pârâtul ar fi criticat pentru faptul că nu a transpus în mod corect Directiva 64/221 în ordinea juridică națională.

24 În cadrul replicii, Comisia afirmă că acțiunea pe care a introdus-o nu privește decât legătura sistematică și automată care poate fi stabilită, potrivit legislației în cauză, între o condamnare penală și o măsură de expulzare din teritoriu în ceea ce îi privește pe cetățenii Uniunii.

25 Această afirmație este confirmată de cuprinsul concluziilor cererii introductive, prin care Comisia solicită Curții să constate că, prin faptul că nu aplică cetățenilor Uniunii Directiva 64/221, ci le aplică acestora o legislație generală privind străinii care permite stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare, Regatul Țărilor de Jos nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul acestei directive.

26 În aceste condiții, guvernul olandez nu poate susține că obiectul acțiunii, astfel cum a fost definit de procedura precontencioasă, a fost extins de către Comisie.

27 Prin urmare, excepția de inadmisibilitate trebuie respinsă.

Cu privire la fond

28 După cum s-a indicat la punctul 25 din prezenta hotărâre, Comisia critică Regatul Țărilor de Jos pentru că nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Directivei 64/221 prin faptul că nu aplică cetățenilor Uniunii prevederile directivei menționate, ci le aplică acestora o legislație generală privind străinii care permite stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare.

29 Comisia susține că orice cetățean al Uniunii trebuie să se poată prevala de garanțiile de drept material și procesual prevăzute în Directiva 64/221, oricare ar fi situația acestuia în ceea ce privește dreptul de ședere. Conform articolului 3 din directiva menționată, expulzarea unui astfel de cetățean pentru motive de ordine publică ar trebui să se întemeieze pe comportamentul personal al acestuia și nu ar putea fi motivată doar de simpla existență a unor condamnări penale. Jurisprudența ar fi constantă în sensul că statele membre pot expulza resortisanți ai altor state membre pentru astfel de motive numai în cazul în care persoana în cauză reprezintă o amenințare reală și suficient de gravă care afectează un interes fundamental al societății în cauză.

30 În opinia Comisiei, Regatul Țărilor de Jos nu și-a îndeplinit obligațiile care decurg din Directiva 64/221, chiar presupunând că legislația generală olandeză privind străinii nu cuprinde expulzări automate și că, în acest context, este efectuată o comparare a diferitelor interese în discuție. Nu este exclus ca autoritățile naționale să se bazeze pe prezumția că străinii care au făcut obiectul unei condamnări penale trebuie expulzați, cu excepția cazului în care circumstanțe speciale se opun expulzării.

31 Prin urmare, trebuie să se examineze, pe de o parte, dacă cetățenii Uniunii se pot prevala de garanțiile prevăzute în Directiva 64/221, indiferent de statutul lor de rezident și, pe de altă parte, problema privind pretinsa legătură sistematică și automată între o condamnare penală și o măsură de expulzare pe care legislația în cauză o face posibilă.

32 Mai întâi, trebuie amintit că statutul de cetățean al Uniunii are vocația de a fi statutul fundamental al resortisanților statelor membre (hotărârea din 20 septembrie 2001, Grzelczyk, C-184/99, Rec., p. I-6193, punctele 30 și 31, precum și hotărârea din 15 martie 2005, Bidar, C-209/03, Rec., p. I-2119, punctul 31). În temeiul articolului 18 alineatul (1) CE, orice cetățean al Uniunii are dreptul de liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre. Un resortisant al unui stat membru care nu beneficiază, în statul membru gazdă, de un drept de ședere în temeiul altor

dispoziții din tratat sau al dispozițiilor adoptate în aplicarea acestuia poate, prin simpla sa calitate de cetățean al Uniunii, să beneficieze de un drept de ședere în statul membru gazdă, în aplicarea directă a acestui articol (a se vedea în acest sens hotărârea din 17 septembrie 2002, Baumbast și R, C-413/99, Rec., p. I-7091, punctul 84, și hotărârea din 7 septembrie 2004, Trojani, C-456/02, Rec., p. I-7573, punctul 31).

33 Acest drept nu este totuși necondiționat. Articolul 18 alineatul (1) CE prevede că acesta nu este recunoscut decât sub rezerva limitărilor și a condițiilor prevăzute de tratat și de dispozițiile adoptate în vederea aplicării acestuia (a se vedea în special hotărârea Trojani, citată anterior, punctele 31 și 32, precum și hotărârea din 18 iulie 2006, De Cuyper, C-406/04, Rec., p. I-6947, punctul 36).

34 Printre limitările și condițiile prevăzute sau autorizate de dreptul comunitar, Directiva 64/221 permite statelor membre să expulzeze de pe teritoriul lor resortisanți ai celorlalte state membre pentru motive de ordine publică sau de siguranță publică, cu respectarea garanțiilor de drept material și procesual prevăzute în această directivă și a principiilor generale de drept comunitar (a se vedea în acest sens hotărârea din 25 iulie 2002, MRAX, C-459/99, Rec., p. I-6591, punctele 61 și 62, precum și hotărârea din 31 ianuarie 2006, Comisia/Spania, C-503/03, Rec., p. I-1097, punctele 43 și 44).

35 Astfel cum reiese din jurisprudență, garanțiile prevăzute în Directiva 64/221 necesită, în ceea ce privește domeniul de aplicare personal, o interpretare extensivă (a se vedea în acest sens hotărârea MRAX, citată anterior, punctul 101). Statele membre trebuie să adopte toate dispozițiile pentru a asigura oricărui resortisant al altui stat membru care face obiectul unei decizii de expulzare dreptul de a se bucura de garanția reprezentată, pentru acesta, de dispozițiile directivei (a se vedea în acest sens hotărârea din 2 iunie 2005, Dörr și Ünal, C-136/03, Rec., p. I-4759, punctul 49). Excluderea cetățenilor Uniunii care nu locuiesc în mod legal pe teritoriul statului membru gazdă de la beneficiul acestor garanții de drept material și procesual le-ar lipsi pe acestea de partea esențială a efectului util.

36 Această interpretare este susținută de hotărârea MRAX, citată anterior, în care Curtea a apreciat că un resortisant al unui stat terț care este membru al familiei unui resortisant comunitar, dar care nu îndeplinește condițiile pentru o ședere legală, trebuie să se poată prevala de garanțiile procedurale prevăzute în Directiva 64/221.

37 Prin urmare, se impune constatarea că o interpretare potrivit căreia dispozițiile Directivei 64/221 li se aplică numai cetățenilor Uniunii care locuiesc în mod legal pe teritoriul statului membru gazdă nu este conformă dreptului comunitar.

38 În continuare, în ceea ce privește legătura sistematică și automată care ar putea fi stabilită, potrivit legislației generale olandeze privind străinii, cu referire la cetățenii Uniunii, între, pe de o parte, o condamnare penală și, pe de altă parte, o măsură de expulzare din teritoriu, trebuie arătat că, în conformitate cu articolul 67 din Legea privind străinii coroborat cu articolul 1 litera m) din aceeași lege, un străin, și anume orice persoană care nu are cetățenia olandeză, poate fi declarat indezirabil de autoritățile olandeze competente dacă, printre altele, a fost condamnat printr-o hotărâre rămasă definitivă pentru infracțiuni care pot atrage aplicarea unei pedepse cu închisoarea de cel puțin trei ani.

39 Deși este adevărat că, potrivit legislației în cauză, astfel cum este interpretată prin Circulara privind străinii, trebuie să se țină seama de garanțiile prevăzute la articolele 1:5 și 8:13 din Decretul privind străinii, nu este mai puțin adevărat că, în cazul resortisanților Uniunii, precum și al membrilor familiilor acestora, norma respectivă nu privește decât persoanele care locuiesc în mod legal în Țările de Jos.

40 Întrucât Directiva 64/221 li se aplică și cetățenilor Uniunii care nu locuiesc în mod legal pe teritoriul statului membru gazdă, o astfel de persoană nu poate fi expulzată, pentru motive de ordine publică sau de siguranță publică, decât în limitele stricte prevăzute de aceasta.

41 Conform articolului 3 alineatul (1) din Directiva 64/221, măsurile luate pentru motive de ordine publică sau de siguranță publică trebuie să se întemeieze exclusiv pe comportamentul persoanei în cauză. Alineatul (2) al acestui articol precizează că simpla existență a unor condamnări penale nu poate constitui în mod automat temei pentru aplicarea acestor măsuri. Astfel, existența unei condamnări penale nu poate fi reținută decât în măsura în care circumstanțele care au dus la această condamnare indică existența unui comportament personal care reprezintă o amenințare efectivă pentru ordinea publică (a se vedea în special hotărârea din 27 octombrie 1977, Bouchereau, 30/77, Rec., p. 1999, punctul 28, hotărârea din 19 ianuarie 1999, Calfa, C-348/96, Rec., p. I-11, punctul 24, hotărârea Comisia/Spania, citată anterior, punctul 44, și hotărârea din 27 aprilie 2006, Comisia/Germania, C-441/02, Rec., p. I-3449, punctul 33).

42 Curtea a subliniat întotdeauna că excepția de ordine publică reprezintă o derogare de la principiul fundamental al liberei circulații a persoanelor, care trebuie interpretată strict și a cărei întindere nu poate fi determinată în mod unilateral de statele membre (hotărârea din 28 octombrie 1975, Rutili, 36/75, Rec., p. 1219, punctul 27, hotărârea Bouchereau, citată anterior, punctul 33, și hotărârea Calfa, citată anterior, punctul 23, hotărârea din 29 aprilie 2004, Orfanopoulos și Oliveri, C-482/01 și C-493/01, Rec., p. I-5257, punctele 64 și 65, și hotărârile Comisia/Spania, citată anterior, punctul 45, și Comisia/Germania, citată anterior, punctul 34).

43 Potrivit unei jurisprudențe constante, recurgerea de către o autoritate națională la noțiunea de ordine publică presupune, în orice caz, pe lângă perturbarea ordinii sociale pe care o constituie orice încălcare a legii, existența unei amenințări reale și suficient de grave care afectează un interes fundamental al societății (hotărârile citate anterior Rutili, punctul 28, Bouchereau, punctul 35, Orfanopoulos și Oliveri, punctul 66, Comisia/Spania, punctul 46, și Comisia/Germania, punctul 35).

44 În opinia Curții, dreptul comunitar se opune de asemenea dispozițiilor naționale care pornesc de la prezumția potrivit căreia resortisanții altor state membre care au fost condamnați la o anumită pedeapsă pentru infracțiuni specifice trebuie expulzați (a se vedea hotărârea Orfanopoulos și Oliveri, citată anterior, punctul 93).

45 Chiar dacă, în speță, nu se poate stabili că în legislația olandeză general valabilă privind străinii există un raport automat absolut între, pe de o parte, o condamnare penală și, pe de altă parte, o măsură de expulzare din teritoriu, nu este mai puțin adevărat că această legislație permite expulzarea de pe teritoriul Regatului Țărilor de Jos, fără respectarea garanțiilor de drept material și procesual prevăzute de Directiva 64/221, a cetățenilor Uniunii care au făcut obiectul unei condamnări penale. Într-adevăr, nu poate fi exclusă posibilitatea ca împotriva unei astfel de persoane să fie pronunțată o decizie de expulzare, în pofida faptului că au fost luate în calcul considerațiile de ordin familial, fără a se ține seama de comportamentul personal al acesteia sau de existența sau nu a unei amenințări reale și suficient de grave pentru ordinea publică.

46 Astfel, se impune constatarea că legislația generală olandeză privind străinii permite, în ceea ce îi privește pe cetățenii Uniunii, stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare.

47 În sfârșit, guvernul olandez indică, în memoriul în apărare, că și-a reconsiderat poziția în lumina jurisprudenței ulterioare a Curții. Acesta recunoaște că orice cetățean al Uniunii este inclus în domeniul de aplicare al Directivei 64/221 și trebuie să poată beneficia de garanțiile de drept material și procesual stabilite prin aceasta. În opinia acestui guvern, conformitatea reglementării naționale cu dreptul comunitar urmează să fie asigurată prin transpunerea în ordinea juridică națională a Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, p. 77 cu rectificare JO L 229, p. 35, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56).

48 În acest sens, este suficient să se amintească faptul că existența unei neîndepliniri a obligațiilor trebuie apreciată în funcție de situația din statul membru astfel cum

aceasta se prezenta la momentul expirării termenului stabilit în avizul motivat, schimbările intervenite ulterior neputând fi luate în considerare de către Curte (a se vedea în special hotărârea din 27 noiembrie 1990, Comisia/Grecia, C-200/88, Rec., p. I-4299, punctul 13, hotărârea din 14 aprilie 2005, Comisia/Grecia, C-22/04, nepublicată în Recueil, punctul 19, și hotărârea din 14 iulie 2005, Comisia/Germania, C-433/03, Rec., p. I-6985, punctul 32).

49 Or, în speță, este cert că, la expirarea termenului prevăzut în avizul motivat, Regatul Țărilor de Jos nu adoptase măsurile necesare pentru a pune capăt neîndeplinirii obligațiilor care i se impută.

50 Având în vedere considerațiile care precedă, acțiunea introdusă de Comisie este întemeiată.

51 Prin urmare, se impune constatarea că, prin faptul că nu aplică cetățenilor Uniunii Directiva 64/221, ci le aplică acestora o legislație generală privind străinii care permite stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare, Regatul Țărilor de Jos nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul acestei directive.

Cu privire la cheltuielile de judecată

52 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Regatului Țărilor de Jos la plata cheltuielilor de judecată, iar Regatul Țărilor de Jos a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară și hotărăște:

1) **Prin faptul că nu aplică cetățenilor Uniunii Directiva 64/221/CEE a Consiliului din 25 februarie 1964 privind coordonarea măsurilor speciale referitoare la circulația și șederea străinilor, justificate de motive de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică, ci le aplică acestora o legislație generală privind străinii care permite stabilirea unei legături sistematice și automate între o condamnare penală și o măsură de expulzare, Regatul Țărilor de Jos nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul acestei directive.**

2) **Obligă Regatul Țărilor de Jos la plata cheltuielilor de judecată.**

Semnături